نامه سرگشاده سازمان حمایت از خبرنگاران افغانستان (AJSO) به سازمان ملل متحد جهت حمایت و دادخواهی از خبرنگاران در کشورهای سوم!

To: Her Excellency Ms. Tatiana Valovaya
Director-General
United Nations Office at Geneva
1211 Geneva 10 Switzerland
27.04.2025

خبرنگاران افغانستان در دو دهه گذشته، با وجود چالش‌های فراوان، تلاش کرده‌اند تا به عنوان نمایندگان جامعه مدنی، نقشی مؤثر در هدایت افکار عمومی به سوی رفاه، ترقی و مدنیت ایفا کنند. یکی از دستاوردهای مهم این دوره، ایجاد بستری برای مشارکت مردم در امور اجتماعی و سیاسی کشور بوده است. با این حال، پس از فروپاشی نظام جمهوری، خبرنگاران به حاشیه رانده شده‌اند و از بی‌توجهی نهادهای حامی و جامعه جهانی به مشکلات شان به شدت گله‌مندند.
خبرنگارانی که به دلیل تهدیدات امنیتی ناچار به مهاجرت شده‌اند، در کشورهای سوم با شرایط دشوار و پرهزینه‌ای روبه‌رو هستند و در جستجوی روزنه‌ای از امید در دل این بحران اند.

مشکلات خبرنگاران افغانستان در کشورهای سوم

1. طولانی شدن روند بررسی پرونده‌های مهاجرتی: پرونده‌های مهاجرتی خبرنگاران با تأخیرهای طولانی مواجه است. در شرایطی که هر روز برای آنان سرنوشت‌ساز است، انتظار سال‌ها برای تصمیم‌گیری نهایی غیرقابل تحمل شده است. خبرنگارانی که امکان بازگشت به افغانستان را ندارند، تنها راه نجات خود را تسریع در رسیدگی به پرونده‌هایشان می دانند.
2. عدم توجه کافی از سوی UNHCR: خبرنگاران افغان که پرونده‌هایشان در کمیساریای عالی سازمان ملل برای پناهندگان (UNHCR) ثبت شده است، از تأخیرهای طولانی و رفتارهای تبعیض‌آمیز شکایت دارند. آنان خواستار رسیدگی فوری به وضعیت خود هستند.
3. مشکلات امنیتی در کشورهای سوم: بسیاری از خبرنگاران در کشورهای ثالث با تهدیدات امنیتی مواجه‌اند. در کشورهایی مانند پاکستان، موارد متعددی از حمله و آزار خبرنگاران گزارش شده است.
4. نبود فرصت‌های شغلی: خبرنگاران مهاجر برای تأمین هزینه‌های زندگی ناچار به انجام مشاغل سخت و نامرتبط هستند، اما درآمد آن‌ها حتی کفاف هزینه‌های اولیه را نمی‌دهد.

5. مشـــکلات تمدید ویـــزا و هزینه‌های بالای زندگی: تمدید ویزا در کشـــورهایی مانند پاکســـتان، هند، ایران و ترکیه پیچیده و پرهزینه اســـت. عدم تمدید ویزا، خطر اخراج اجباری به افغانستان را برای خبرنگاران افزایش داده است.
6. مشـــکلات روحی و روانی: فشـــارهای مالی، امنیتی و عدم اطمینان از آینده، سلامت روانی خبرنگاران و خانواده‌هایشان را تحت تأثیر قرار داده است.
7. دسترســـی محدود به خدمات بهداشـــتی: هزینه‌های بالای درمان، مانعی جدی برای دریافت خدمات پزشکی مناسب برای خبرنگاران و خانواده‌های آن‌ها شده است.
8. نبود امکانات آموزشـــی: فرزندان خبرنگاران در کشـــورهای سوم از امکانات آموزشی محروم‌اند و بسیاری از خانواده‌ها قادر به پرداخت هزینه‌های تحصیل نیستند.

مسئولیت نهادهای حامی خبرنگاران و سازمان ملل متحد

در چنین شرایطی، سازمان‌های حامی خبرنگاران، نهادهای حقوق بشری و سازمان ملل نباید این قشر آسیب‌پذیر را تنها بگذارند. راهکارهای کوتاه‌مدت و میان‌مدت برای رفع مشکلات آنان ضروری اســـت. از جمله اقدامات فـــوری، اجرای پروژه‌های اشـــتغال‌زایی و همکاری با سفارتخانه‌ها و UNHCR برای تسریع در بررسی پرونده‌های مهاجرتی است.

درخواست‌های خبرنگاران افغانستان در کشورهای سوم

1. تسریع روند بررسی پرونده‌های مهاجرتی: پرونده‌های خبرنگاران باید در اولویت قرار گیـــرد و تصمیم‌گیری نهایی برای انتقال آن‌ها به کشـــورهای امن هرچه سریع‌تر انجام شود.
2. ایجاد منابع مالی پایدار: با طولانی شـــدن روند مهاجرت، منابع مالی خبرنگاران تحلیل رفته است. نهادهای بین‌المللی باید برای حمایت از آنان منابع مالی لازم را فراهم کنند.
3. رســـیدگی به مشـــکلات روحی و روانی: ارائه خدمات روان‌درمانـــی برای خبرنگاران و خانواده‌هایشان از سوی نهادهای حامی ضروری است.

ظرفیت‌ها و آمادگی‌های سازمان حمایت از خبرنگاران افغانستان

ســـازمان حمایت از خبرنگاران افغانســـتان (AJSO) آماده اســـت تا در راســـتای حمایت از خبرنگاران در تبعید، نقش فعال و عملی ایفا کند. این سازمان از ظرفیت‌های لازم انسانی و تخصصـــی برخوردار بوده و رســـالت اصلـــی آن دادخواهی، ارتقای ظرفیت و رســـیدگی به مشکلات خبرنگاران افغان است.

AJSO می‌تواند به‌عنوان پل ارتباطی میان خبرنگاران آســـیب‌پذیر و نهادهای بین‌المللی، در تشخیص هویت حرفه‌ای آنان و اجرای برنامه‌های حمایتی مشارکت کند. برگزاری برنامه‌های دادخواهی، آموزشـــی و ایجاد فرصت‌های شـــغلی از جمله اقدامات این سازمان خواهد بود. خوشـــبختانه، AJSO در مدت کوتاهی توانسته اعتبار بالایی در میان خبرنگاران افغانستان کسب کند.

بـــا ایجاد یک دیتابیس جامع از خبرنگاران افغانســـتان و گسترش روابط مؤثر با رســـانه‌ها و نهادهای بین‌المللی، این ســـازمان آمادگـــی کامل برای همکاری در راســـتای حل چالش‌های خبرنگاران در تبعید را دارد.

انتظارات از نهادهای بین‌المللی

ما، خبرنگاران افغان ساکن در کشورهای سوم، از نهادهای بین‌المللی انتظار داریم که به وعده های خود عمل کنند و در این شرایط بحرانی، از ما حمایت عملی و فوری به عمل آورند تا از این وضعیت ناگوار رهایی یابیم.

با احترام و فروتنی؛
سازمان حمایت از خبرنگاران افغانستان

کاپی:

RSF – Reporters Without Borders (Reporters Sans Frontières)
IMS – International Media Support
CPJ – Committee to Protect Journalists
FNF – Friedrich Naumann Foundation for Freedom (Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit)
Internews – Internews Network
JHR – Journalists for Human Rights
NED – National Endowment for Democracy
IFJ – International Federation of Journalists
UNHCR – United Nations High Commissioner for Refugees
PEN Canada – PEN Canada (part of PEN International)
Amnesty International – Amnesty International
CHRI – Commonwealth Human Rights Initiative
FIDH – International Federation for Human Rights (Fédération Internationale pour les Droits Humains)
ECPMF – European Centre for Press and Media Freedom
IPI – International Press Institute
Global Forum for Media Development (GFMD) – Global Forum for Media Development
Front Line Defenders – Protection for Human Rights Defenders at Risk
Open Society Foundations (OSF) – Support for Media Freedom and Human Rights
NHRF – Norwegian Human Rights Fund
MICT – Media in Cooperation and Transition